

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 15.10.2001 58. vuosikerta Numero 3 Sivu 13

Lisää kannattavuutta leikkoruusun tuotantoon

TIINA KAUNISTO ja LIISA SÄRKKÄ, MTT

MTT:ssä tutkittiin ruusun tiheäviljelyä ja tiheäviljelyn kannattavuutta ympärivuotisessa tuotannossa. Tulokset osoittavat, että istuttamalla ruusuntaimet tiheään, tehostamalla valotusta ja antamalla riittävästi hiilidioksidilannoitusta voidaan saada varsin suuria neliösatoja. Tilamallilaskelmien perusteella tuotantomenetelmien tehostamisen kustannukset katetaan hyvin sadonlisäyksestä saatavalla lisätuotolla.

Oman yrityksen kustannusrakenteen tunteminen, kustannusten ja tuottojen jatkuva seuraaminen ovat lähtökohta kannattavalle ruusun tuotannolle. Kustannusrakenteen ja kustannusten tuntemus antaa myös tarpeellisen pohjan tuotteen hinnoittelulle. MTT puutarhatuotannossa tutkittiin tiheäviljelyn vaikutusta ruusun satomääriin ja sadon laatuun. Viljelykokeita tehtiin MTT puutarhatuotannon lisäksi myös käytännön olosuhteissa Lepolan kauppapuutarhassa. Näin saatiin samalla tietoa käytännön viljelyolosuhteissa syntyvistä kustannuksista, jotka usein poikkeavat ainoastaan tutkimuskäyttöä varten järjestetyistä koeolosuhteista. Tutkimukseen liittyvän talousosion avulla selvitettiin viljelyolosuhteiden ja viljelymenetelmien tehostamisesta aiheutuvia kustannuksia sekä uusien tuotantomenetelmien avulla saavutettavia taloudellisia hyötyjä.

Kustannuslaskelmat tehtiin tilamallitarkasteluina. Tiheäviljelyn leikkoruusun ympärivuotisessa viljelyssä olevan tilamallin pinta-ala oli 1 000 neliömetriä. Taimitiheys viljelykokeissa oli 26 tainta bruttoneliölle. Kaikkien lajikkeiden vuotuinen keskimääräinen satotaso oli 839 ruusua /bruttoneliometri (970 ruusua/nettoneliometri). Laskelmaoletukset perustuivat sadon myyntiin tukkuihin keskihintaan 1,91 mk/ruusu. Taimi- ja kasvualustakustannus jaksotettiin yhdelle viljelyvuodelle. Valotuksen asennusteho oli 160 wattia neliölle (18 000 luksia), 20 tuntia vuorokaudessa. Lisähiilidioksidia arvioitiin annettavan 14 kiloa neliometrille. Hiilidioksidin pitoisuus oli 800 ppm.

Taimet ja sähkö lisäävät kustannuksia

Suurin osa eli 52 prosenttia tuotantokustannuksista muodostui tuotantotarvikkeista. Työkustannusten osuus oli puolestaan 29 prosenttia. Kolmanneksi suurin kustannuserä oli omaisuudesta aiheutuvat kustannukset 14 prosentin osuudella. Neljänneksi jäivät yleiskustannukset, joiden osuus oli viisi prosenttia. Tarvikekustannukset nousivat, koska

taimia tarvittiin tiheään istutuksessa paljon ja koska voimakas valotus lisäsi sähkönkulutusta. Tiheäviljelyn leikkoruusun tuotantokustannus oli ympärivuotista tuotantoa harjoittavalla mallitilalla 1,59 mk/ruusu. Tulosta syntyi 1,91 markan myyntihinnalla 40 penniä/ruusu, olettaen että koko ruususato saadaan kaupaksi. Tuloksessa on huomioitu yrittäjän palkkavaatimus ja viiden prosentin korko pääomalle.

Riskit muistettava

Laskelmia tarkasteltaessa on hyvä muistaa, että malleissa ei voida huomioida tuotantoon ja tuotteiden markkinointiin liittyviä riskejä. Malleissa koko tuotanto saadaan myytyä painotettuun keskihintaan eikä hävikkiä juurikaan ole. Käytännön viljelmillä muun muassa nämä riskitekijät vaikuttavat tilan liiketulokseen ja tuotannon kannattavuuteen. Tästä huolimatta tiheäviljely vaikuttaa tavanomaista viljelyä taloudellisemmalla menetelmällä, kunhan sadoista saadaan riittävän suuria, viljelyaika on riittävän pitkä ja kasvaville ruususadoille löytyy markkinoita.

Oikea panos-tuotossuhde

Ruusuntuottajalle on olennaisinta löytää yrityksen liiketoiminnan kannalta optimaalinen satotaso. Se tarkoittaa taloudellista optimipistettä jossa panos-tuotossuhde on paras mahdollinen. Tämä piste ei välttämättä ole aina biologisen tuotosoptimin kanssa samalla tasolla. Korkein mahdollinen satotaso ei aina ole viljelijän kannalta taloudellisin vaihtoehto, jos tuotantoon sijoitettujen panosten ja saavutettujen tuottojen suhde ei ole optimaalinen. Optimaalisen panos-tuotossuhteen löytäminen on aina tilakohtainen, monista eri tekijöistä muodostuva asia, joka kuvastaa viljelijän ammattitaitoa alalla. Yrityksen liiketulokseen vaikuttavat erityisen voimakkaasti tuotteiden menekki ja tuotteista saatu hinta. Alhaisilla tuotantokustannuksilla ja suurilla sadoillakaan ei saavuteta hyvää liiketulosta, jos ruusut jäävät myymättä tai ne joudutaan pitkällä aikavälillä myymään tuotantokustannuksia halvemmalla.

*Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 3/2001: 12
sähköposti tiina.kaunisto@mtt.fi, liisa.sarkka@mtt.fi
puhelin (09) 5044 7233, (02) 477 2200*